

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
КОМИСИЯТА ЗА
ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ от

АНГЕЛ ДЖАЛЪЗОВ - заместник-председател на Комисията за финансов надзор,
ръководещ Управление „Осигурителен надзор“

Относно: Дейността на Управление „Осигурителен надзор“ за периода 01.07.2013 г.
– 30.09.2013 г.

Въз основа на чл. 10, ал. 1 и 2 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор и на нейната администрация, представям на Вашето внимание отчет за дейността на Управление „Осигурителен надзор“ за периода 01.07.2013 г. – 30.09.2013 г.

1. Лицензионна дейност, разрешителни и одобрителни режими и нотификации в областта на допълнителното пенсионно осигуряване

А. Регулаторна дейност от компетентността на заместник-председателя, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”(заместник-председателя):

1. През отчетния период в Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ бяха разгледани правилниците на три от фондовете за допълнително пенсионно осигуряване на едно от пенсионноосигурителните дружества с изменения във връзка с настъпили промени в Кодекса за социално осигуряване (обн. в ДВ, бр. 60 от 2011 г.). Заместник-председателят постанови общо 3 решения за одобрение на заявените изменения и допълнения в правилниците на „Задължителен универсален пенсионен фонд Алианц България“, „Задължителен професионален пенсионен фонд Алианц България“ и „Доброволен пенсионен фонд по професионални схеми Алианц България“.

2. С оглед на нормативните си правомощия заместник-председателят издаде служебно през разглеждания период две решения за определяне на минимална доходност на годишна база от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове за периода 30.06.2011 г. - 28.06.2013 г. - по едно за универсалните пенсионни фондове (УПФ) и за професионалните пенсионни фондове (ППФ).

3. С решение, изготвено през отчетния период, заместник-председателят утвърди три нови образци на извлечения от индивидуалните партии на осигурените лица, изпращани след прехвърлянето на средствата им от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване по реда на Наредба № 3 на Комисията за финансов надзор (КФН, Комисията). Във всяко извлечение е добавен текст, който указва конкретната причина за изпращането му и периода, който то обхваща, с цел по-голяма яснота за осигуреното лице, както и с оглед на ясно функционално разграничаване на извлеченията по Наредба № 3 на КФН от ежегодно изпращаното на всеки осигурен извлечение от индивидуалната му партида.

Б. Разрешителни режими от компетентността на КФН като колективен орган - изпити за признаване на правоспособност на отговорен актьор

Експерти от Управление „Осигурителен надзор“ съвместно с експерти от Управление „Застрахователен надзор“ подготвиха необходимите документи, свързани с условията и реда за провеждане и тематичния обхват на изпита за признаване на правоспособност на отговорен актюер.

В срок до 30.09.2013г. постъпиха общо 14 заявления за допускане до изпит за признаване на правоспособност на отговорен актюер с приложени необходимите документи. Разглеждането на заявленията и произнасянето на Комисията по тях е осъществено през следващия отчетен период.

В. Нотификации

През разглеждания период няма настъпили промени в броя на лицензираните пенсионноосигурителни дружества (ПОД) и управляваните от тях пенсионни фондове. Всички 9 лицензирани ПОД са учредили и управляват по един от двата типа фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване (универсален и професионален), както и фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване. Две ПОД са получили разрешение за управление на доброволни пенсионни фондове по професионални схеми, но към 30.09.2013 г. само един такъв фонд осъществява дейност. Следователно лицензираните 9 ПОД управляват общо 29 пенсионни фонда – 9 универсални, 9 професионални, 9 доброволни и 2 доброволни пенсионни фонда по професионални схеми, като единият от тях не осъществява дейност.

В периода 01.07.2013 г. – 30.09.2013 г. няма постъпили уведомления от институции за осигуряване по професионални схеми на страни членки на Европейския съюз (ЕС), които възнамеряват да извършват дейност на територията на Република България, както и уведомления на местни ПОД, които възнамеряват да извършват дейност на територията на ЕС.

II. Адекватност на правната рамка, регламентираща допълнителното пенсионно осигуряване и промени в законовата и подзаконовата нормативна уредба

Съвместно с представители на Управление „Застрахователен надзор“ бе подготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 31 от 2.08.2006 г. за условията и реда за провеждане на изпит и за признаване на правоспособност на отговорен актюер, за признаване на правоспособност, придобита извън Република България, както и за формата на актюерската заверка, формата и съдържанието на актюерския доклад и на справките по Кодекса за застраховането и Закона за здравното осигуряване, които отговорният актюер заверява. Проектът бе разгледан на първо четене през предходния отчетен период и окончателно приет на заседание на КФН на 11 юли 2013 г.

III. Надзорна дейност в областта на допълнителното пенсионно осигуряване

Надзорната дейност, която КФН, чрез Управление „Осигурителен надзор“, осъществява върху дейността на поднадзорните лица, се изразява в контрол за законосъобразност на дейността на ПОД, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване (ФДПО) и банките – попечители по Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Надзорът се осъществява дистанционно и чрез проверки на място. Извършват се и документални проверки по жалби на осигурени лица и сигнали на ПОД.

А. Дистанционен надзор

Дистанционният контрол се осъществява на базата на финансовите отчети и справки за дейността на 9 ПОД, 28 ФДПО и 8 банки-попечители със следната периодичност на представяне:

ежедневно – за дейността на ФДПО и банките-попечители;
месечно, тримесечно и годишно – за дейността на ПОД и ФДПО.

Дистанционният контрол се осъществява в три основни направления – ежедневен контрол, периодичен контрол и мониторинг на интернет – страниците на ПОД.

Ежедневен контрол

КФН получава ежедневно по електронен път от ПОД справки и отчети за дейността на ФДПО, както и справки от банките-попечители. На базата на тези справки за периода бяха извършени над 1 800 ежедневни проверки и анализи на получената информация за дейността на ФДПО и банките - попечители относно законосъобразността на сключваните сделки с активите на пенсионните фондове, съотношението на инвестициите в отделни видове финансови инструменти спрямо активите на пенсионните фондове, начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване в ПОД и по регистрите на банките - попечители. Също така се извършва контрол относно изменението на стойността на нетните активи, правилното отчисляване на инвестиционната такса във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, на стойността на един дял, както и оповестяването на информация за стойността на един дял по реда и в сроковете, предвидени в Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН.

През периода бяха извършени 2 извънредни проверки, свързани с възникнали проблеми при осъществяване на текущия контрол.

При осъществявания през третото тримесечие на 2013 г. дистанционен контрол са съставени 2 акта за установяване на административни нарушения на разпоредби по допълнително пенсионно осигуряване. С тях са установени общо 7 нарушения, като 6 от тях са нарушения на разпоредби на Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН и 1 нарушение на Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН.

Периодичен контрол

През разглеждания период бяха извършени 27 проверки на представените месечни и тримесечни финансови отчети и справки за дейността на всяко от деветте лицензирани ПОД и 84 проверки на представените месечни и тримесечни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионноосигурителните дружества ФДПО. В Общия наръчник за дистанционен надзор са определени нормативните и общите финансови показатели за дейността на ПОД и ФДПО, които се изчисляват и анализират при извършвания периодичен контрол. За всяко ПОД са установени равнищата на нормативно определените показатели като капиталова адекватност, ликвидност и др., чрез които се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Същевременно са анализирани и общите финансови показатели, свързани с капитала, активите, приходите и разходите на ПОД, активите, участниците и доходността на пенсионните фондове.

Мониторинг на интернет – страниците на ПОД

През разглеждания период бяха извършени 27 ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Изискванията към съдържанието на рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества по чл. 123и, ал. 2, чл. 180, ал. 2 и чл. 249 във връзка с чл. 180, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани съществени несъответствия или пропуски. В случай на установяване на някакви непълноти и неточности, те са отстранявани своевременно.

През отчетния период бяха изготвени 27 месечни и тримесечни аналитични доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО, както и 3 обобщени аналитични доклада.

Б. Проверки на място

През периода 01.07.2013 г. - 30.09.2013 г. са открити пет проверки на място - четири тематични и една обща проверка. Завършени изцяло са три тематични проверки, а извършването на една тематична проверка и на общата проверка продължава и в следващия отчетен период.

Две от тематичните проверки са за упражняване на контрол относно привеждане дейността на дружествата в съответствие с изискванията на Наредба № 47 от 11.07.2012 г. на КФН. При проверките не бяха установени нарушения и изготвените констативни протоколи от извършените проверки са връчени на контролираните лица.

Една от тематичните проверки е за спазване разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение на финансовото състояние, капиталова адекватност и ликвидни средства на ПОД; инвестициите на управляваните от дружеството ФДПО в обезпечени корпоративни облигации и съответствието им с нормативните изисквания; привеждане дейността на ПОД в съответствие с изискванията на Наредба № 47 от 11.07.2012 г. на КФН. Проверката приключи с изготвен констативен протокол, с който са дадени три препоръки, свързани с подобряване на дейността на дружеството. При проверката не са констатирани нарушения.

Извършването на една от тематичните проверки ще продължи и през следващия отчетен период и е за проследяване спазването на разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение: финансово състояние, инвестиции, вземания и задължения.

Общата проверка на ПОД е за спазване разпоредбите на КСО и действащите подзаконови нормативни актове по допълнителното пенсионно осигуряване, а също така и на Закона за мерките срещу изпирането на пари. Общата проверка ще продължи и през следващия отчетен период.

През периода 01.07.2013 г. - 30.09.2013 г. е съставен и връчен 1 акт за установяване на административно нарушение за нарушение на разпоредба на КСО във връзка с извършена тематична проверка, приключила в края на предходното тримесечие.

В. Административно-наказателни производства и принудителни административни мерки

През периода 01.07.2013 г. - 30.09.2013 г. в Дирекция „Осигурителен надзор“ са съставени 5 акта за установяване на административни нарушения на разпоредби по допълнително пенсионно осигуряване. С тях са установени общо 9 нарушения, като 6 от тях са нарушения на разпоредбата на чл. 9 от Наредба №12 от 10.12.2003 г. на КФН, и по 1 нарушение на КСО, на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и на Наредба № 29 от 12.07.2006 г. на КФН.

През периода са издадени 34 наказателни постановления, с които са наложени глоби и санкции в общ размер на 235 000 лева. Пред съда са обжалвани 31 от издадените наказателни постановления, три не са обжалвани и са влезли в законна сила.

В законна сила е влязло и едно наказателно постановление, издадено в предишен период, по което съдилищата са се произнесли с решение и са потвърдили наложеното административно наказание.

През отчетния период са постъпили 31 жалби срещу наказателни постановления, издадени от заместник-председателя на КФН, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“. Административнонаказателните преписки по жалбите са окомплектовани с всички необходими документи и събраните доказателства. Изготвени са становища по жалбите и проекти на писма за изпращане на преписките на компетентния районен съд.

През периода 01.07.2013 г. - 30.09.2013 г. са приложени 3 ПАМ спрямо ПОД. С приложените принудителни мерки ПОД са задължени да приемат за разглеждане заявления на осигурени лица за прехвърляне на средствата по индивидуалните им осигурителни партии от един в друг съответен ФДПО.

Г. Проверки по жалби и сигнали

В Управление „Осигурителен надзор“ през периода 01.07.2013 г. - 30.09.2013 г. са постъпили 29 броя жалби, изпратени в КФН от осигурени лица, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване и 19 сигнала от ПОД.

По постъпилите жалби и сигнали от служители в Дирекция „Осигурителен надзор“ са изготвяни писма, с които са изисквани обяснения и документи по конкретните факти и обстоятелства. Извършени са проверки на получените в КФН документи и в срок са изготвени становища по жалбите. В становищата са описани установените факти по всеки конкретен случай и са направени изводи за съответствието на действията на контролираните лица с нормативните изисквания. В тях се съдържа преценка за основателността на оплакванията. В случаите, когато при проверката по документи е формирано основателно съмнение за извършено престъпление, са изготвяни и изпращани до органите на прокуратурата сигнали за извършване на проверки. През периода са изготвени и изпратени до районни прокуратури в страната 7 сигнала за извършване на проверки по компетентност във връзка с обосновани съмнения за извършени престъпления.

От служители на Дирекция „Осигурителен надзор“ своевременно са извършвани проверки по документи и по получените сигнали от ПОД. При необходимост са изисквани допълнителни документи, с оглед изясняване на всички факти и извършване на преценка за законосъобразност на действията.

Във връзка с извършена проверка по сигнал са съставени и връчени 2 акта за установяване на административно нарушение на разпоредба на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

Конкретни данни за постъпилите жалби от осигурени лица, сигнали и запитвания от ПОД, съставени актове за установяване на административни нарушения, издадени наказателни постановления и производства по прилагане на принудителни административни мерки са представени в справка:

№ по ред	Вид	бр./лв.
1.	Постъпили жалби	29 бр.
2.	Постъпили сигнали	19 бр.
3.	Съставени АУАН	5 бр.
4.	Издадени НП	34 бр.
5.	Обжалвани НП	31 бр.
6.	Постъпления по влезли в сила НП	900 лв.
7.	Приложени ПАМ	3 бр.

IV. Други текущи дейности, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване

A. Информационна дейност

Във връзка с регулярното осъществяване на функциите на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ през отчетния период са извършени и следните дейности по обобщаване, анализиране и оповестяване на резултатите от дейността на пенсионноосигурителния пазар в Република България.

1. Обобщиха се и се публикуваха на Интернет страницата на КФН:

1.1 резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото полугодие на 2013 г.;

1.2. данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 30.06.2013 г. по пол и възраст;

1.3. резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за второто тримесечие и първото полугодие на 2013 г.

2. Изчислиха се и се обявиха данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24 – месечния период, изтичащ на 28.06.2013 г.;

Б. Участие в работата и сътрудничество с международни и европейски органи. Обмен на опит.

През отчетния период продължи дейността по сътрудничество между КФН (в частност - представители от Управление „Осигурителен надзор“) и различни международни и европейски органи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

Продължи текущото участие на служители от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ в работата на Комитета по пенсионно осигуряване в професионални схеми (ОРС) към Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕЮРА), както и подготовката на отговори по постъпили искания за информация, въпросници и преглед на изготвяните доклади и проекти, както следва:

- изготвяне на бележки по проекта на нота и нотификационни форми относно предвиденото в чл. 89, параграф 2 от Регламент № 648/2012 относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции (EMIR) временно освобождаване на определени категории пенсионни планове от задължението за клиринг по чл. 4 от регламента;
- изготвяне на бележки и предложения във връзка с два документа, отнасящи се до базата данни и регистрите на ЕЮРА и по – конкретно в частта относно регистъра на институциите за професионално пенсионно осигуряване, регистъра с разпоредби от пруденциалното законодателство и базата данни на пенсионните планове и продукти;
- изготвяне на бележки и предложения във връзка с изготвянето на проект за технически стандарти по прилагането на предвидената в EMIR възможност за временно освобождаване от изискването за централен клиринг; процедурата е осъществена по линия на ОРС с цел подпомагане работата на Постоянния комитет по вторична търговия (PTSC) към Европейският орган за ценни книжа и пазари (ESMA).

През отчетния период служители от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ участваха и в:

- даване на бележки във връзка с проект на въпросник, а впоследствие и попълване на въпросника за самооценка за партньорската проверка по чл. 9 от Директива 2003/41/ ЕО, изпратен по линия на ОРС за преглед към ЕЮРА ;
- попълване на въпросник и даване на предложения до Министерството на финансите във връзка с проекта на Директива за въвеждане на засилено сътрудничество в областта на данъка върху финансовите сделки;
- изготвяне на пакет от статистически данни и анализ на дейността на ДПФПС по искане на ЕЮРА ;
- попълване на въпросник за целите на организираното от Международната организация на пенсионните надзорни органи (IOPS) изследване на формите на пенсионни плащания в страните членки на организацията;
- попълване на въпросник за структурата и размера на събираните от пенсионните компании такси и удържки, предназначен за информационно осигуряване на подготвяния от IOPS анализ по темата и за актуализиране на поддържаната от IOPS база данни.

В. Участие в работни групи

Представители на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” участват в следните междуведомствени работни групи:

- РГ № 13 “Социална политика и заетост” (водеща институция е Министерство на труда и социалната политика);
- РГ № 26 “Финансови услуги” (водеща институция е Министерство на финансите);
- ad hoc Работна група за разработване на позиции за заседанията на Съвета на ЕС по икономически и финансови въпроси (ЕКОФИН), Икономическия и финансов комитет (ИФК) и Комитета по икономическа политика (КИП), (водеща институция е Министерство на финансите).

В периода юли-септември представители на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” участваха в Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система към министъра на труда и социалната политика.

Служители от Управление „Осигурителен надзор” участват в следните вътрешни работни групи:

- Работна група с участието на експерти от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” и Дирекция „Информационни технологии” за преглед на представените от пенсионноосигурителните дружества сертификати по Международен стандарт ISO/IEC 27001:2005 за системите за управление на сигурността на информацията и документи за удостоверяване на съответствието със същия стандарт. Сертификатите и документите са внесени в изпълнение на разпоредбите на Наредба № 47 на КФН за изискванията към информационните системи на пенсионноосигурителните дружества. Дейността на работната група приключи в следващия отчетен период;
- Работна група за изготвяне на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 за воденето и съхраняването на регистрите на Комисията за финансов надзор и за подлежащите на вписване обстоятелства.

Представител на управлението взе участие в проведеното на 14.08.2013 г. съгласно Инstrukция №1/21.02.2006 г. служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

Г. Срещи с поднадзорните лица, други организации и органи, както и организиране или участие в публични и образователни инициативи

При приключването на извършените проверки се осъществяват срещи с управляващите и представляващи на проверените ПОД, които се запознават с констатираните нарушения, проблеми и слабости, както и с дадените препоръки за подобряване на дейността им и недопускането на нови. Във връзка с осъществяване на тестово упражнение и публична консултация от ЕЮРА беше проведена среща с Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване за обсъждане на конкретни въпроси.

През месец септември експерти от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” участваха като лектори в XI-тото издание на образователна програма „Небанковият сектор в България”, организирана от КФН, фондация „Атанас Буров” и Министерството на образованието и науката.

Представител на управлението присъства на провеля се на 28.09.2013г. първи изпит за придобиване на правоспособност на отговорен актюер от програмата на есенната изпитна сесия на Българското актюерско дружество.

Д. Отговори на въпроси, изготвяне на указания, становища, въпросници, анкети, брошури, проучвания на обществените нагласи и други

Текущо в управлението постъпват редица запитвания, искания за изразяване на становище или предложения от ПОД, граждани или други държавни органи, които се проучват и анализират. В съответствие с естеството на въпросите те се разглеждат, както самостоятелно от компетентната дирекция в Управление „Осигурителен надзор”, така и съвместно от двете дирекции или в сътрудничество с други звена от КФН. С оглед на поставените задачи се изготвят становища и/или отговори по всяка отделна преписка.

Е. Водене на регистрите на КФН

Експерти от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” текущо анализираха и проверяваха периодично предоставяната от поднадзорните лица информация, като изготвяха разпореждания за вписване на съответните обстоятелства във водените от КФН публични регистри:

- регистър на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове;
- регистър на професионалните схеми;
- регистър на осигурителните посредници.

В обобщение, през отчетния период от страна на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” бяха изготвени общо 76 бр. разпореждания за вписване в посочените регистри.

Експерти от Дирекция „Осигурителен надзор”, текущо следят информацията за влизането в сила на издадените от заместник – председателя наказателни постановления и заповеди за приложени принудителни административни мерки. През отчетния период са изготвени 7 броя разпореждания за вписване на съответните обстоятелства във водения от КФН регистър на дружествата за допълнително социално осигуряване и управляваните от тях фондове.

Ж. Приходи на КФН

В съответствие с действащите вътрешни правила за организацията и отчетността на собствените приходи на КФН експерти от Управление „Осигурителен надзор”, Дирекция „Осигурителен надзор”, осъществяват текущ контрол и предприемат действия за събиране на дължимите суми по влезлите в законна сила наказателни постановления и такси за осъществяване на общ финансов надзор. Към 30.09.2013 г. не са отчетени просрочени вземания.

**ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КФН,
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ
„ОСИГУРИТЕЛЕН НАДЗОР”:**

АНГЕЛ ДЖАЛЪЗОВ